

Europa brennur

STORBROYTINGARNAR í Europu, sum tóku dyk á seg í kjalarvørrinum á "frælsipolitikki" Gorbatojovs, hava avgjørt fingið linna í viðurskiptini millum eystur og vestur, men ivasamt er, um tryggileikin í Europu er vorðin størri av tí.

SOVJETSAMVELDIÐ er sundurdottið, fyrrverandi Jugoslavia somuleiðis og í báðum hesum fyrrverandi ríkjum er bardagi landspartanna millum og millum ymsu fólkaslógini dagligur kostur - einki minni enn veruligt kríggj.

TJEKKOSLOVAKIA, sum vón endiliga varð sett til fyrri støðufesti og politiska nýhugsan, er mín sann eisini við at fara í tvíningar. Og tá hetta kann henda í Tjekkosllovakia, hvussu kann leikur so ikki fara aðrastaðni - fyrst og fremst á Balkan, har landamørk seinastu hundrad árin ella so so ofta eru flutt við makt.

UNGARAR í rumensku Karpatumum og láglandinum sunnanfyri kenna seg enn sum ungarar, moldavar og bessarabar í gamla Sovjetsamveldinum hava summir hug at leggja saman við rumenum, í fyrrverandi Jugoslavia droyma mangir serbar um eitt serbiskt stórriki og kríggjast av grimd við allar grannar sínar, sum hvørjir í sínum lagi eisini hava okkurt óuppgjørt sínámillum, og í ræðslu fyrri serbum í politikki teirra leggja teir upp til líknandi samstarv við eitt nú Stórtýskland og Eysturríki sum undir seinasta heimsbardaga.

SAMA ólukkuliga ættarbólkastríð valdar í mongum av nýggju lýðveldunum í fyrrverandi sovjetsamveldinum og nú eisini í islamiskari fundamentalistiskari uppleggging úr Iran, Afghanistan og aðrastaðni - og allastaðni standa fyrst og fremst minnilutabólkar fyrri skotum.

HVUSSU leikur fer vestari í Europu, í baskaralandinum í Spania og Suðurfraklandi, í Írlandi og aðrastaðni við, er ilt at siga. Men skal EEC-Europa ikki broyta kós stórliga frá glað-

beint at viðurkenna alt og øll, sum hug hava at kalla seg sjálvstøðugt land, er ikki annað væntandi, enn at eisini minnilutabólkar í hesum londum fáa hug til at gera vart við slik krøv av álvara.

HVAT man EEC tá fara at gera. Fara teir í sama "demokratiska frælsisanda" at góðkenna eini trý, fyra nýggj lond í gamla Europu, sum tá ivaleyst kunnu gerast enn fleiri, ella fara teir framhaldiandi at halda tað vera nóg mikið at keypa seg burtur úr slikum dreymakendum smá-nationalistiskum trupulleikum - og harvið kanska mistaka seg álvarsliga.

SO gott sum EEC annars kann vera fyrri mangar EEC-búgvar er tað helst so, at vaksandi hugurin til meiri sjálvræði hjá higartil ónevndum EEC-búgvum í ávisan mun kann vera elvdur av tí so yvirskipaða EEC-politikkinum sum heild, einum fyrri minnilutar fullkomuliga fremmandgerandi politikki og ikki bert, um betri var statt í so máta, av tjóðskaparligum heilaspuna hjá onkrum smáum fólkaslögum.

FINLAND, Svøríki og Noreg

standa kanska á gáttini til EEC, men vilja enn bert tala um EEC-limaskap, verður talan um tað marknaðarsamstarv og tað, ið har til hoyrir, sum EEC higartil hevur snúð seg um, og ikki um uniónslimaskap við eitt nú felags hernaðarvaldi.

VIT kunnu bert vóna, at eitt nýtt Stóreuropa skjótt finnur seg sjálvstøðugt av EEC, og uttan ov nógván vápnagang. Men vit skulu gera okkum greitt, at tað fer at taka sína tíð.

OG tíð, rætta búningin av trupulleikum, er í sjálvum sær eitt hitt friðarligasta amboð, hugsast kann í so máta, treytað av, at vit duga at meta um, hvussu langt vit kunnu draga hana út.

VIÐURSKIPTI Føroya við EEC tola so í øllum førum at verða drigin út nakað væl afturat, og er tað tí ófatuligt, at teir føroyingar, sum eru so EEC-ovurhugaðir í hesum ivasomu europatíðum, ikki duga sær hógv og leggja burtur alt EEC-prát, til vit um nøkur ár vita, hvat Stóreuropa talan tá verður um.

r.

øroya Banki og Den Danske Bank

Samstarvið er tættari

- men avgerðirnar liggja framvegis allar í Føroyum

Føroya banki er ein partur av stórfyrirtøki Den Danske Bank. Dansk bankin eigur 62% av partabrøvunum í Føroya Banka.

Ein fyrirtøka sum Den Danske Bank - við 14.000 fólki í arbeiði - hevur sjálvandi serfrøðingar á øllum økjum, sum geva teimum sum taka avgerðirnar ráð og vegleiðing.

Nakað av samskipti hevur altíð verið millum Føroya Banka og hesar serfrøðingar - men tað er munandi meira í dag, enn tað hevur verið.

Ein maður í Føroya Banka vildi í gjár yvirfyri Sosialinum vera við, at Den Danske Bank hevur sett Føroya Banka undir umsiting. At tað í veruleikanum eru serfrøðingarnir úr Den Danske Bank sum reka Føroya Banka í

dag.

Tættari samstarv

Hetta hevur Gunnar í Liða, deildarleiðari av figgardeildini hjá Føroya Banka, eisini hoyrt. Men hann leggur dent á, at einki er í hesum.

- Tað er rætt, at vit nú í størri mun enn áður nýta ekspertisu úr Danmark, men meira er ikki í tí, sigur hann.

Spurður hvat donsku serfrøðingarnir hjálpa teimum við, sigur Gunnar, at tað er innan fyrri so mong øki.

- Figgarliga eru tíðirnar í Føroyum sera turbulentar, sum hann tekur til.

- Framtíðarútlitini eru sera ótrygg, og tí nýta vit ta hjálpa vit kunnu fáa frá hesum serfrøðingum til at siga okkum, hvussu teir

halda at okkurt gjaldoyra fer at flyta seg, hvat fer at henda við rentuni, osv.

Gunnar vísir á, at Føroyar mangan liggja langt burturi frá teimum hendingum, sum ávirka búskaparligu gongdina.

- EF-valið í Danmark hevði t.d. stóra ávirkan á rentuna. Hvat hendir í tilfelli eru hesir serfrøðingar betur førir fyrri at gera metingar um, enn vit eru í Føroyum.

Avgerðir í Føroyum

- Men markið millum tætta vegleiðing og rasktur kann vera rættiliga flóttandi. Kann ein ikki siga, at Den Danske Bank í dag rekur ella er við til at reka Føroya Banka?

- Nei! svarar Gunnar. Hetta er púra burturvið. Allar avgerðir verða fram-

vegis tiknar í Føroyum, út frá føroyskum viðurskiptum.

Gunnar heldur ikki tað tættu samstarvið við Den Danske Bank er annað enn ein fyrimunur fyrri Føroya Banka.

- Den Danske Bank er næststørsta figgarfyrirtøka í norðurlondum, og virðingin fyrri henni er sera stór. At vera partur av hesum er tí avgjørt ein styrki hjá Føroya Banka.

s-s-

Til sølu

MARINER páhangsmotorur til sølu.

- Motorurin er 5 hestar, brúktur í uml. 40 tímar. Er 1 ára gamal. Nýprísur 8.450 kr. Selist fyrri 6.000 kr.

Signar Olsen

Tlf. 1.3095 - 1.4996 - 88.593

Samband

Einligur maður, fyrst í trýssunum, ynskir at koma í samband við kvinnu, skilda ella einkju. Aldurin hevur ongán týðning. Eg havi góð hús, bil og fast arbeiði. 100% tøgnskylda.

Bill. mrk. 2307

Lýsið í sosialinum